

به نام خدا

اظهار نظر کارشناسی درباره:

«لایحه اصلاح تبصره (۴) لایحه قانونی اصلاح مقررات مربوط به تحصیل افسران و همافران و درجه داران و محصلین در نیروهای مسلح مصوب ۱۳۵۸»
(اعاده شده از شورای نگهبان)

ایراد شورای نگهبان

اصل ۸۵ قانون اساسی صلاحیت تقنین را در اختیار مجلس شورای اسلامی قرار داده است و تأکید دارد مجلس نمی‌تواند اختیار قانونگذاری را به شخص یا هیئتی واگذار کند. شورای نگهبان سپردن اختیار تغییر مبلغ مندرج در مصوبه به هیئت وزیران را به دلیل داشتن ماهیت تقنینی، مغایر با اصل ۸۵ قانون اساسی تشخیص داده است، لازم به ذکر است این موضوع در چارچوب دو استثنای مطروحه در این اصل - تفویض وضع قانون در موارد ضروری به کمیسیون‌های داخلی مجلس و تفویض تصویب اساسنامه سازمان‌ها، شرکت‌ها، مؤسسات دولتی یا وابسته به دولت به کمیسیون‌های ذی ربط یا دولت - نیز نمی‌گنجد.

پیشنهاد اصلاحی

به منظور اصلاح ماده واحده جهت رفع ایراد مغایرت با اصل ۸۵ قانون اساسی و تأمین نظر شورای نگهبان دو راهکار متفاوت پیشنهاد می‌گردد:

الف) عدم تفویض اختیار تغییر مبلغ به هیئت وزیران با حذف عبارت «مبلغ یادشده با پیشنهاد وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و تصویب هیئت وزیران قابل اصلاح خواهد بود». از انتهای تبصره «۴». در این صورت، ایراد مغایرت با قانون اساسی مرتفع گردیده؛ اما مشکلی که باعث ارائه این لایحه به مجلس شده است یعنی منطقی نبودن مبلغ مندرج در قانون باتوجه به گذشت زمان و کاهش ارزش پول، مجدداً پس از مدتی بروز خواهد کرد. راهکار دوم در جهت رفع این مشکل می‌باشد.

ب) تعیین ضابطه مشخص از سوی مجلس برای تغییر مبلغ توسط دولت، با درج عبارت «هر سه سال یک بار و براساس نرخ تورم سالیانه»، بعد از عبارت «مبلغ یادشده» و قبل از عبارت «با پیشنهاد...» در انتهای تبصره «۴».

پیشنهاد دوره زمانی سه‌ساله برای اصلاح مبلغ مندرج در تبصره، به دلیل حفظ ثبات نسبی قانون و جلوگیری از اناطه اجرای قانون به مصوبه هیئت وزیران در هر سال از یک طرف و لزوم اصلاح مبلغ یادشده متناسب با شرایط زمانی از طرف دیگر، ارائه گردیده است.